

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Qvibus Totvm Hominis Christiani Officivm Explicatvr; Quidque is fugere,
quid agere debeat, quàm exactiſimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum ; Dilingæ, 1695

Discursus XII. Quàm grave sit scelus, in Confessione peccatum studiosè
reticere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45993](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45993)

DISCURSUS XII

Quam grave sit scelus, in Confessione peccatum studiose vitare.

Miseri illi muti, qui inde à primâ etate ut loquendi destituti sunt, ferme non solum linguæ, sed etiam auditus facultate carent. Mui sunt, quia surdi sunt; *Surdia natiuitate sunt etiam muti; & licet possint vocem emittere, non possunt loqui.* Unde talem infelicem Christus curaturus, surditati incepti incedi, causæque & origini mali remedium applicans, prius radicem, quam ramos, aggressus est. *Atisit digitos suos in auriculas ejus, & expuens tetigit linguam ejus.* Video inter Christianos, eju smodi mutos non desiderari, quos cum peccatores videri pudeat, Sacerdotibus in Confessione peccata sua non apeririunt. Quare ex animâ desidero, ut, mea hujus Dissertationis ope, Deus illis loquendi facultatem restituat. Sed quid interim mihi faciendum erit? Remedium dicere auditui applicare debebo, & quia ideo muti sunt, quia surdi, prius illorum aures mihi apertendæ sunt; facili deinde negotio linguæ quoque vinculum solvetur. Hoc itaque agam, malitiâque muti hujus in Confessione silentij, simul & ejusdem tollendi remedium monstrabo; tam validis autem clamabo rationibus, ut

Arist. l. 4. hist. c. 9.

Matth. 7. 33.

miseri tales recuperato auditu loquendum se præparent, ita ut hinc Christo Domino nostro summa gloria denuo tribuatur; quâ sceleratim turbæ illi acclamabant; *Res mirabilia fecit, & surdos fecit audire, & mutos loqui.*

I.
II. Geminum in hoc funesto patientis silentio obfero malitiæ genus prius est specialis injuria, quæ Dei gloriæ infertur: alterum, speciale damnum, quo anima peccatoris afficitur, Ordiamur à primo. Hinc illis peccati Confessio tantæ est Dei gloriæ, ut in Scripturis idem sit confiteri, ac dare Deo gloriam. *De gloriâ suam Deo, dicebant Pharisei caro ad Christo illuminato; id est, fatere veritatem, quis est, qui te sanavit? Dicitur Domino Deo vestro gloriam, antequam contenebretur, inquit Propheta Jeterias; id est, confitemini prius peccata vestra, antequam moriamini.* *Christus Josue exhortans Achaz: Da gloriâ Domini Deo Israël, & confitere. In quo autem tanta consistit gloria, quæ in Deum ex peccatorum Confessione redundet? Consistit partim in honore illo, quem ipse Deus sibi exhibet, peccatum quantumcunque enormis condonando; partim in illo, quo Peccator*

P SEGNIE
HOMO GAISSIA

SIT SCELUS, PECCATUM

STUDIOSE RETICERE.

117

ero manus tua contra me. Talis Confessio ritu tam solenni, Christo, & quod consequens est, etiam Patri caelesti suum reddit honorem, eoque facto clarissime Filii Dei innocentiam manifestat. Hæc ipsa manifestatio est etiam illius gaudij motivum, quod de penitentia peccatoris in caelis perfunduntur Angeli. *Gaudium eris Luc. 15. coram Angelis Dei, super uno peccato-10.*

re penitentiam agente. Non solum enim ob salutem alicujus animæ, tantum à se æstimatæ, sibi applaudunt, sed multo magis ob JESU, Domini sui Charissimi, innocentiam manifestatam; qui humili penitentis Confessione pronuntiat ab omni omnino maculâ exemptissimus. Quanto magis una bilancis pars deprimitur, tanto magis altera attollitur; quanto magis peccator se abjicit, tanto altius Christi honor attollitur. *Confessio peccantis ad laudem pertinet innocentis.* Et hæc fuit illa Confessio, quæ tantopere in bono placuit latrone: illarum se peccatorum reum profitente, quæ adeo injustè inferebantur immerenti. *Nos quidem justè; nam digna Luc. 24. factis recipimus, hic verò nihil mali 41. gessit.*

III. At nimis parva est illa gloria, quam Confessione suâ in Deum refundit peccator, si cum eâ, quam Deus ignoscendo dat sibi ipsi, conferatur. *Confessio peccantis, ad gloriam pertinet peccatum dimittentis.* Sciendum enim est, Deum extra se nullum perinde gloriæ ferax patrare opus, quàm cum peccatorem veniâ donatum gratiâ restituit. Ratio est, quia

II 3 glori-

gloria; quam ex hac remissione accipit, gloria est victoriosa, & cujusdam acquisitionis; id quod in aliis divinis operationibus, licet infinite admirabilibus, non contingit. Hæc veritas singulari à me diligentia explicanda est; ex illa enim admirabilem beneficij magnitudinem cognoscetis, quod in Confessione Deus nobis confert. Sciendum igitur est, omnes Dei operationes, ut vocant; extrinsecas, aut ab Omnipotentia, aut à Misericordia, aut à Justitia procedere. Quia si secundum se ipsas considerentur, ab Omnipotentia proveniunt; respectu verò nostri aliquando à Misericordia, aliquando à Justitia proficiscuntur. A Misericordia quidem, quando sunt gratiæ; à Justitia verò, quando sunt debita. Jam verò brachium Dei non potest unquam omnino dici victoriosum, nisi quando penitentem in gratiam recipit. Quod imprimis in Omnipotentia demonstro. Si Deus unico verbo tot produceret Mundos, quot Stellæ sunt in Firmamento, maxima hæc operatio non foret victoria; illud enim nihilum, è cujus abyſſo tot Mundi prodirent, non resistit voluntati divinæ, ideòque cum non resistat, victum dici nequit. Eodem modo, si Misericordia Dei omnes Justos, quotquot in terris reperirentur vivi, aut in flammis purgantibus defuncti, curru igneo ad se in cælum raperet; quis neget, opus summæ fore Misericordiæ? Sed non esset victoria: quandoquidem gratia, quam possident animæ justæ, ubicunque venissent, non tantum non op-

ponunt se gloria; sed est ultima ad eam obtinendam dispositio; & consistat floris respectu fructus, id est fructus inchoatus, & gloriæ principium. Si denique Justitia divina jam unopetu omnes simul peccatores ad terras Orci flammis precipitaret, quemadmodum ultimo illo fatali die faciet, hæc quoque interfectina productura clades, victoria dici non potest; non enim ad penam, quod spectat, vitam peccatores vim habent resistendi Deo, minisque in irati Numinis conspectu facere possunt, quam automati tempore folia adversus nimbi rigorem. *Contra folium quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam, & stipulam quam persequeris.* Ad hæc, hostis vinculator, ut est peccatum, hæc penam non solum non vincitur, sed vitæ, ut pondus in proprio centro, retentum, siroque perpetuum. Ipsi enim peccatores tunc devicti in inferno suo magis quam unquam rebelles sunt, ideòque in veritate non ex toto, sed mediâ ex parte subjugati sunt; non enim, quod apud illos potissimum censetur, inimica nimirum & obdinata voluntas, planè devicta & subjugum missa est.

IV. E diverso considerate aliquantisper perfectam, quam Deus in Confessione obtinet, victoriam: Primum Omnipotentia ejus summam vitæ renisum à libero Peccatoris arbitrio proveniente; talem quidem, ut eum Deus agrè ferre videatur, exprobratque, ut quondam Pharaoni, quærendo: *usque quo non vis subire mihi?* Deus nihilominus, ne quid libertati

P. SEGNIE
Homo Christianus

homini, cum eum conderet, collata
grajudicet, modos adco faciles, pec-
catores ad se attrahendi invenit, ut
licet resistere possint, tam suavi tamen
insidii violentia se omnino dedant.

*Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia
traham ad me ipsum. Nemo potest ve-
nire ad me, nisi Pater, qui me misit,
traxerit eum.* Non quod Deus cog-
nat peccatorem, eut invitum trahat
quocumque ipsi lubet, quod falsissi-
mum est, sed quod peccatorem indu-
cat ad volendum, quod ante volebat.

*Non resistens invitumque compellit,
inquit Sanctus Prosper, sed ex invito
volentem facit, & quibuslibet modis in-
falutatem resistentis inclinat.* Et hæc
preclarissima est victoria, non vi por-
tam domus perrumpere, ut quando-
que etiam extranei faciunt, sed suã il-
lum clavi aperire.

V. Eodem modo summa est Milericordie
victoria, quæ malorum om-
nium maximum, hoc est, Peccatum
destruit; summa etiam est Justitiæ
victoria; quia non solum peccatores
proddigat, sed etiam de iisdem trium-
phat, id quod tantopere Propheta de-
clorabat, cum dixit: *Deficiant pecca-
tori in terra, & iniqui, ita ut non sint.*

In qua verba ita commentatur S. Basi-
lius: *Non ut peccant, orat, sed ut con-
vertantur.* Non inquam, petit Pro-
pheta, ut peccatores peccatorum scivi-
tia tollantur, sed ut conversi, peccato-
res esse desinant; peccator enim vitam
abruptum; Pœnitentiã verò pecca-
tores esse desinunt. Præterquam quod
peccata divinæ Justitiæ injuriam suffi-
cienter non reparat, quemadmodum

sincera peccatoris conversio. Non
enim peccatoris voluntas, quantum-
vis in Inferno sit domita, se subiecit:
in Confessione verò, etiam illa parte,
in qua tyrannidem suam peccatum
exercet, hoc est, toto corde se sub-
mittit. Quis igitur explicare potest,
quantã Deus veram per pœnitentiã
& humilem Confessionem afficiatur
gloriã? *Da gloriam Deo & confitere.*
Quando Peccator intrat Ecclesiam,
peccata sua Sacerdoti confessurus, dum
in genua provolvitur, supplexque
ad proferendum. *Peccavi, linguam
extolvit, videtur mihi in veritate pos-
se dicere, Deum exercituum ad ma-
ximam aliquam victoriã obtinen-
dam in campum prodire. Exiit enim Apoc. 6.*

cent, ut vinceret. Quanta igitur el-
set injuria, quam gloriæ Domini sui
peccator mutus inferret, si tanti mo-
menti expeditionem impediendo, in-
vidus victoriã retardaret, solaque
animi proterviã omnes assultus, om-
nesque Omnipotentis ad subjugan-
dum illum conatus, quasi vanos elu-
deret? *Contra Omnipotentem reboratur, Job. 15.*

est. Et licet hic cuncti peccatores glo-
riã modò dictã videantur auferre
Deo, quãdiu ex toto corde eos non
pœnitent, nihilominus illam potius dif-
ferunt, quã auferunt. Saltem
non adimunt re ipsã per summum
nefas obnitendo, sicut illi, qui da-
tã operã in Confessione peccata reti-
centes novo sacrilegio obstacula divi-
nis conatibus opponunt; nec tan-
tùm Dei obstant viribus, sed etiam con-
tra ipsum hostes animant; non solum
Milericordie malis suis remedia ex-

liben-

hibenti illudunt, verum etiam in conspectu illius eadem adaugent; non solum intentatas Justitiae, quae honoris divini ab ipsis reparationem expectabat, minas spernunt, sed eundem novis denno insultibus invadunt. Quid desideratis amplius ad grandem hanc injuriam, quam gloriae Dei Veri execrabile hoc silentium infert, per noscendam?

VI. Quod si mali huius tanquam minus cogniti rationem vix ullam habetis, saltem magna, quam tali actu vobismet ipsis infertis, injuria vos absterreat. Accuratius perpendentia se offerunt mali lenimenta, quae reus aliquis sperare possit; opportuna nimirum appellatio, Judex benignus, sententia favens: tribus autem hisce commodis se privat peccator in Confessione mentiens, peiorumque causam suam reddit, quam anquam amens aliquis desperatas facere queat. Primum jus, bono suo appellandi, perdit. Quid putatis, quid ille in Confessione dolor significare velit? Significare vult, se à prolata in Justitiae divinae tribunali sententiâ ad divinam Misericordiam appellare, cuius illa, donec nobis vita superest, superpremium est tribunal. *Misericordia superexaltat iudicium.* Gravissime Deum offenderat Populus Israeliticus, illo derelicto, Ammonitarum, Syrorum, Sidoniorum & Philistaeorum Deos, vana idolorum monstra, adorans. Quare irata Dei Justitia inimicorum manibus populum tradidit, addiditque; à tam miserabili servitute à se non amplius libera-

dum. *Non addam, ut ultra vos liberem, ita & invocare Deos, quos digistis.* Verum Hebraei malo suo haerentes, ad divinam Misericordiam appellaverunt. *Dixeruntque filij Israel ad Dominum; peccavimus, redde in nobis quidquid tibi placet: tantum nos libera nos.* Et ut verè se hoc dicere monstrarent, idola illa execranda ex confibus suis exterminarunt. *Quae dixerunt omnia de finibus suis alienigenarum idola projecerunt.* Et ecce Misericordiae sententiam à Justitiâ latam revocavit. *Et doluit Dominus super miseris eorum.* Hic eventus expressit illius imago, quod quotidie in Confessione contingit. Quamvis enim Christiani sint populus electus, nihilominus propriae utilitatis, superbiae & infirmitatis: idola adorando, Deo terga vertunt, tantâ cum divina Justitiae indignatione, ut ad divinam reparandum honorem contra perverfos hosce idololatrias confestim aeternae damnationis sententiam pronuntiet. *Non addam, ut ultra vos liberem.* Haec peccatores tam formidabili pertentiâ tonitru, respicientes, divinam appellant Misericordiam, & scelerum horum enormitates confitentur, *peccavimus, poenitentia à Sacerdote Dei nomine sibi imposta se subijcunt: redde in nobis, quidquid tibi placet.* Protestantur peccatum sibi plusquam omne malum displicere, ab eoque potius, quam à promerita poenâ liberari exposcunt, *tantum nunc libera nos, idola longè à se projiciant, illicitos dissolvunt contractus, iniqua extinguunt odia, inhonesta deserunt con-*

Jacob. 2.
83.

Judic.
30. 14.

P. SEGNI
Homo Christianus

mercia: omnia de finibus suis idola projiciant. Propterea divina Misericordia, summam Tribunalis sui utendo auctoritate, appellationem admittit, sententiam revocat, culpamque remittit. *Et dicit Dominus super miseris eorum.* Non igitur magna vobis viderur felicitas ex irati Dei manibus in gremium placati Numinis posse transfugere? Hoc est ergo illud bonum, quo peccatores in Confessione peccata sua laetiosè reticentes voluntariè se privant, hoc sibi adimunt appellandi Jus; sed suo facilegio in iteratam implacabilissimam condemnationis sententiam jam jam imminentem commutant.

VII. Alterum Rei prerogativum jus est, posse alium petere Judicem. Quamvis scelerum nostrorum Judex debet esse Deus, licet totus sit Misericordiae vitcera, magnopere nihilominus timendus est. *Horrendum est intrare in manus Dei viventis.* In Confessione igitur mutatur Judex, & in locum Dei homo substituitur, qui nec vult vobis malefacere, nec si velit, malum potest. Non vult, quia peccator est, quemadmodum & nos, qui hoc ipsum poenitentiae tribunal, ut non labire debet, propriisque doctus sceleris, nostris, quae fortè majores peccata sunt, compati didicit. *Quoties & ipse circumdatus est infirmitate.* Deinde etiam si vellet magno in rigore animadvertere, non potest, cum & ipse debilis sit. *Non timetis, quid faciat mihi homo.* Tota ejus potestas in hoc sita est, ut adjuvet, non ut noccat. *Potesfas in adificationem,* R. P. Segneri Christ. Inscr. Tom. III.

non in destructionem. Videte proin, quam magnam mutus in Confessione peccator sibi ipsi inferat injuriam: recusat Judicem placatu tam facilem, aded misereti docilem, simili judicio obnoxium; & mavult Judicem summè formidandum, cujus pondus & potestas effertati pelagi undosis montibus à Jobo confertur, qui naviculam, ventorum ac tempestatum ludibrium effectam, medio in mari opprimunt: *Semper quasi tumentes super Job. 21. per me suffusus timui Deum, & non potui.*

VIII. Denique tertium, quod Reus in causâ suâ sperare potest, subsidium est, favens ejus causæ sententia, quæ aut omnino poenam remittat, aut saltem mitiget. Ejusmodi sententia, si uspiam, pro sacro Poenitentiae tribunali pronuntiatur; in hoc enim primo totius culpæ sit gratia; deinde poena remittitur aeterna, quin & temporaria magnâ sui parte diminuitur; quia ipsa opera poenalia, à Sacerdote ad expiationem nozarum imperata, *S. Thom. virtute Sacramenti multò magis satis-supplem. factoria redduntur.* Undè, *quælo, q. 6. ar. perpendite; An non ita se gerant muti. ad 4.* ri isti peccatores, ac si spem salutis omnem abjecissent, qui cum tam facile culpæ reatum possint tollere, debitumque aeternum poenâ temporariâ permutare, malunt tam horrendos nexus geminare, quam maximo suo emolumento iisdem se exsolvere. Quid ergo vobis, Charissimi, de abominabili hoc silentio pluribus à me hactenus vituperato, deque pessimis ejus effectis videtur? Potèstne infelicio

in Mundo reperi peccator, quam qui studiosa nequitia, sua Confessario delicta celat? Haud equidem existimo: sed ad hujusmodi futuris hominem inveniendum ad Orcum nobis eundem puto, ibique inter animas plusquam caninam adversus semet, Deumque adeo ipsum, rabie excreatas indagandum.

IX. Ad hanc Peccator deliberata voluntate in miserissima hac conditione harena, illius se obstinationis exponit periculo, quae est ultimus in impenitentiam finalem praecipitandi gradus. *Ex retentione & oppressione peccati nascitur cordis obstinatio*, inquit Petrus Blesensis. Plurimum annorum spatio peccatum aliquod infami praepeditum pudore celare, tantam menti inducit caliginem, ut suaver ad mala & miserias plane caecitiat. Nihilominus somnus sensim videndi facultas

Cal. lect. tem. hebetate dicitur: hinc animalia antiq. l. somno dedita, oculorum acie non v. 14. 47. lent. Idem prorsus accidit peccata admittit revicere assuetis. Usque ad scelere suo indormiscunt, ut in rebus aeternis plusquam caeci efficiuntur, id quod non est aliud, quam se ipsum in summas resipiscendi difficultates conjicere, eod magis, quod caecitatem mentis, simul cordis duritia comitatur. Priori seculo res gesta est in Gallia tam superba, ut si non oculati & si de digni testes eam assererent, vix veritati fides adhiberetur. Mulier quaedam Lugduni, Columba dicta, jam praesenti hora parienti, nullo adhibito medio efficere potuit, ut pro an. 1531. lem suam in lucem ederet; unde an-

nis tribus continuis parturitionibus semper passa dolores decumbere coepit. Elapso triennio recuperata aliquantum valetudine ac viribus se se proripuit; aliis tamen ante viginti quinque semper mansit gravis, quin unquam pareret. Tandem mortuae ventrem eodem secudum apprehenderunt, prolem masculam ipsam in utero in saxum obdurasse. In quibusdam accidit, qui a primis annis assuescunt reticere noxam, ex qua detecta maiore verecundia sustinerentur. Multo tempore in conatu partus doloribus versantur, menstruque delicti anguntur. Sed denique obstinato ad silendum animo super habitis internis remotionibus peccatum in saxum indurefcit, nec lacem aspiciet monstrum abominabile, nisi cum divina iustitia post mortem subinde, ad alios exemplo tam terribiliter absterrendos, illud in lucem protrahit. Refert in Summa sua Sanctus Antoninus certam boni nominis viduam lascivi peccati olim commissa, tantum puduisse, ut ad illud se certum detegendum animum suum inducere nunquam potuerit; quia vero continuo conscientia illius sceleris eam remordebat, severis jejunis, flagris, aliisque penitentiae operibus, tunc Confessione tamen, illum seipsum liberavit: quin eo progressa est, ut in huiusmodi disciplina Parthenone vitam religiosam professa non multos post annos ob regularis observantiae exemplum omnibus praebitum Albasola electa fuerit. Nec tamen unquam male consultum illum animi

podorem vincere potuit, sic ut ne qui-
dem in extremis ritè confiteretur, sed
delictum in Seculo admittim etiam
non reticeres. Magnò autem cum Deo
dicatarum illarum Virginum dolori è
vni excellit, quæ illam ut sanctimoniã
inignem erant veneratæ, sic ut etiam
fœderent, eam sanctitatem à morte
prodigiis illustratum iri. Neque
verò defuit prodigium, etsi haudqua-
quam tale, quale ipsæ spe præconce-
perant. Anima enim defunctæ flam-
mis circumdata uni ex sororibus sibi
familiariori spectandam se dedit, di-
xitque; Ego sum Abbatisa; sum au-
tem æternis Inferorum flammis ad-
mittata, quia peccatum aliquod eru-
doscendum, ante vitam meam religio-
sè in Seculo admittisum nunquam
confessa fui: abicite in cloacæ ca-
daver meum, tali enim sepulchro di-
gnum est, quia sedes fuit animæ; heu!
terro Inferorum rogo addictæ. His
verbis disparuit. En hic peccatum
ad modum lapidis in misera hujus
transiitæ corde induratum, quod pri-
us conceptum, tantæque temporis in-
teritæ retentum nunquam ad
Confessionis lucem venit. In prin-
cipio parvis dolores eam affligebant,
animam ad retegendum aliquando
flagitium impellentes. At progre-
ssione tempore & hi mitigati sunt, cõ-
que progressa est misera, ut, sacrile-
gia lætulegia cumulans, ne tum
quidem pudorem pervicerit, cum
mors oculis obversaretur. Divina
tamen Justitiã post obitum in perpe-
tuum miserimæ ignominiam peccus
operuit, & absconditum in eo mon-

strum sequentium seculorum aspe-
ctui objecit. Interea facilè est an-
imo concipere, quàm festivè ob into-
lerabilem hunc Sacramentorum ab-
usum Diabolus tripudiet. Sanctus
Ambrosius ait, ejusmodi peccatorum
genus ea in Diaboli triumphum ver-
tere, quæ ad debellandum illum ar-
ma Christus nobis reliquerat. *Re-l. 2. de
medium nostrum sit ipsi Diabolo trium-
pan. 6.*
phus. Satis explicari non potest,
quantam ex sacrilegis hujusmodi
Confessionibus Dæmones hauriant
lætitiam. Postquam præter spem al-
laris suppetiis Uebis alicujus obsidio
soluta est, maximam Victoriæ partem
obscelli reputant curules obsidentium
machinas in prædam sibi cessisse. Hæ
per media compita in primarium ur-
bis forum deductæ à cunctis accur-
rentibus spectantur; gaudentibus, in
materiam lætitiæ convertum esse,
quod paulò antè maximi horro-
ris causi erat & instrumentum. Eodem
protius modo inter omnes prædas,
quas ab animarum internectione repor-
tat Diabolus, nullam credo in Infe-
no plus æstimari, quàm Confessio-
nes sacrilegas, ut quæ ex armis ad per-
nitiam illi inferendam destinatis, veræ
sint in materiam triumphi. Gaudet
enim malignus ille, quantum ejus ca-
pit calamitas, non solum, quod homi-
nes vicerit, sed insuper quod armis eo-
rum propriis victoriam retulerit.
*Remedium nostrum sit ipsi Diabolo tri-
umphus.*

II.

X. Sed non ulterius hujus tanti
mali differemus remedium, quod se-
cundo

X 2

cundo loco me suggesturum promisi. Ad idoneum autem huiusmodi remedium repiendum oportebit prius potissimas silentii huius Deo tam injuriosi, tamque homini detrimetosi, causas indagare. Causæ autem sunt duo vani timores; unus est verecundiæ, quæ est in Confessione; alter difficultatum, quæ superandæ sunt. Quod pudorem attinet, negari non potest, erubescerentiam illam esse primum peccati partem, quem post lapsum anima experitur. Hinc etiam primum peccatum in Mundo admittitur, nimirum Adami transgressio, hunc effectum pudoris genuit. *Ab-scondit se.* At duas oportet distinguere erubescerentiæ species; unam quæ Confessioni jungitur, ut eam perficiat; alteram, quæ Confessionem comitatur, ut inficiat. *Est confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gloriam & gratiam.* Haud aliter ac in Cælo sublunari contingit: Vespere rubet cælum, sed talem ruborem densissimæ noctis excipiunt tenebræ: rubet manè, & hunc ruborem serenissima diei totius lux consequitur. Deus quoque magnum peccato addidit ruborem, sed ruborem perquam utilem: voluit enim hanc erubescerentiam, peccati, antequam committatur, esse frenum; jam commissi verò esse remedium. At peccator Dei opera pervertendo, omnes Dei fines susquedè que miscet, & prius, quam peccet, ut eò magis liber, erubescerentiæ frenum excutit; peccato dein commisso sibi ipsi laqueum injicit, ne in salutis viam revertatur. Maledicta peruersitas, ex-

Eccl. 4.
25.

clamat Sanctus Augustinus, peccati verecundiâ non tangi, tangi autem verecundiâ penitentia! hoc est non vulnus, sed fasciam, quo obligeris doret. *O. incredibilis insania! de seipso nere ipso non erubescit, de ligatura nervis erubescit.* Ut ergo huic multiprum applicetur remedium, primum erubescendum est, licet ignominiosum sit peccare, ac confiteri minime potestum esse. Athenis quidam Socraticus discipulus domum inhonestæ mulieris intraverat, præter quam, ubi Magistrum suum tranlire contempserat, templo impulsus verecundiâ intertribus ejusdem latebris se abscondit; sed Socrates janua succedens, voluit inter serenum gravi ac nubilo, egredere, inquit, fili, referte pedem ex hac domo, non est tibi dedecori; at intrabile cubile non vacat. Id ipsum aliter peccatoribus iusto timidiore, peccatum Confessionis ope emendare, probro caret; admisisse verò ignominiam non caret; sed hoc jam emendati non quit. Cæterum Confessionem & devotem induisti, à Confessione tunc peccata redeunti Propheta verbis accipere possumus; peccatum enim dum committitur, scdum est, Confessione sincerâ deletum, scdum potio non apparet. Formina impudica dum adhaerens non est amplius, inquit Leges. *Ancilla, que in servitute sui corporis questum fecit, facta libera non est infamata.* Talis lex potius in Divina Justitiæ foro in praxin redigitur, in quo peccantes sapenunero majoribus gaudent prærogativis, quam ipsi in

nocentes. *Publicani & Meretrices*
procedent vos in regno Dei. Ejusmo-
 di humilis Confessionis pudor, ut sen-
 tit Sanctus Cyprianus, potius honor,
 quàm ignominia appellari debet.
Peccator confessione, confessionem hono-
rat. Causa verò hujus honoris est,
 quia licet peccatum naturâ suâ macu-
 la sit tarpissima: nihilominus ornatus,
 quem penitentia inducit, tambellè
 tegit turpitudinem, ut hæc penitus
 veluti delinat: quidquid ibi remanet,
 coronam gloriæ opus est. *Beati quorum*
multa sunt peccata. Et qualis, dicetis
 mihi, est ornatus iste? quæ Phrygij
 operis textura? Duplex est, prima ex
 purissimo Redemptoris Sanguine,
 altera propriis penitentis actibus ab-
 lebitur; Quomodo vulnus, Jesu
 Charissimi Sanguine sanatum, audebitis
 ignominiosum dicere? referunt Ale-
 xandream è capite regium solville Dia-
 blema, quo vulnus Lysima. hi cari sibi
 Clientis ligaret. Quis dein Medicus
 plagam regio hoc obligatam ligami-
 nis horruerit amplius contrectare?
 Quare non immeritò affirmare licet,
 Sacerdotem miseri peccatoris vulne-
 ribus indignantem, omnem eorum,
 quæ Christus pro curandis fecit pec-
 catorum plagis, perdidisse memori-
 am; qui magis misericors, quàm Sa-
 maritanus ille, non vino, aut oleo, sed
 sincerissimo venarum suarum Balsamo
 in desperatissimo statu iisdem medica-
 ris est. Insuper ipsimet penitentis
 actus mirum quantum in Confessione
 illa, quod erat confusionis, in honoris
 meritum transmutare possunt. O-
 mnes, inquit Sanctus Ambrosius, pec-

catores sumus: at tamen apud omnes
 laudabilior est, qui est humilior; *Cuml. 2. de*
omnes simus peccatores, ille laudabilior penit. c.
qui humilior; ille justior, qui sibi abie-
ctior. Ad hæc peccata vestra Confes-
 sarius audivit, vestram autem de-
 missionem vidit, ideòque sicut oculi
 vivaciùs phantasiæ representant ob-
 jecta, quàm aures, mirum non est, Con-
 fessarium ob compunctionem, quam
 in penitente advertit, ad amorem ejus
 & exultationem potius commove-
 ri, quàm ad animi ab eo alienationem
 & contemptum ob peccata præterita,
 ipsulmet duntaxat ore sibi patefacta,
 & patefactâ Confessione, quâ dum re-
 tum se agit, Jesus efficitur. *Justus ac- Prov.*
cusator est sui. Itedque, *non habet, 18. 17.*
quod erubescat, cui peccatum dimissum de penit.
est. *d. 1. c.*

XI. Quod si Rationes adeò veræ, *quantus*
 sed fortè non satis intellectæ, conce- *libet.*
 ptum peccata sua patefaciendi horro-
 rem minuere in unius alicujus animo
 non valent; dicam majorem in ta-
 cendo, quàm confitendo pudorem
 inveniri. Quæ autem sana ratio sua-
 det, ut ad modicam evitandam infamiam,
 subeas immensum quan-
 tum majorem? *Melius est coram*
uno aliquantum ruboris tolerare, inquit l. 1. de
Sanctus Augustinus, quàm in die Judicij. V. sit. in-
coram tot millibus gravi repulsa de- sir. c. 3.
notatum tabescere. Considerate ali-
 quantulum, quantæ vobis futurum
 sit ignominia in die Judicij, non in
 secreto uni soli, sed in publico omni-
 bus hominibus omnes abominationes
 vestras manifestare, non ut inde reme-
 dium, sed damnationem; non misera-
 tio-

tionem, sed supplicium referatis? Tunc videbunt Iusti, & super eum ridebunt, & dicent: Ecce homo, qui non posuit Deum adiutorem suum. Præterquam quod, quem nunc fugitis pudorem, exiguis sic & momentaneus; quem verò die illo extremo incurretis, aeternum sit duraturus. Dicite deinde mihi, inter illos, quibus occulta vestra patessent peccata, an non a futuris sic ille ipse Sacerdos, quem nunc tantopere extimelatis? Quid igitur tunc de vestra disturus est infamia? Plus parvam confusionem, quam sempiternam timuistis damnationem: Pu-

Tertull. doris magis memores, quam saluis. de pan. c. 20.

Quid diceret Medicus tuus, si intelligeret te male inter acerbissimos dolores vitam abrumpere, quam præpediente veterundâ haulum venenum evomere? quam te rideret, exhibilaret, exploderet, & amaro cum risu occineret: ut habet, quod voluit?

Ibidem. *An melius est damnatum latere, quam palam absolvi?* replicat Tertullianus. Principes libenter solent tutorum uti obsequiis, ne quod agunt, in vulgus emanet. Decem ejusmodi habuisse lego Solymannum Turcarum Regem sibi à cubiculis. Ac professè isti si non linguâ, signis tamen loqui poterant. Deus autem haud paulò majore providentiâ Animabus nostris servare voluit Sacerdotes omnino mutos & elingues, ita, ut ne gestu quidem aut signo ullo illis liceat prodere, quod audierint. Et vos potius eligetis coram toto Mundo in extremo illo die, in quo Caelum, terra, & cunctæ creaturæ loquaces vestras

proditurae sunt nequitiæ, horrendum confundi, quam uni soli baptizato Sacerdoti muto peccata vestra dargere? Revelabunt cæli iniquitatem tuam, & terra consurget adversus eum. Quæ non videt mente captus esse, qui hoc sequuntur consilium? Quare dixerim potius audite: Non confidendum confiteri peccata tua, non solum peccatum tuum, sed peccata tua, quæ non omnia dicere, est idem; ac tibi dicit, ita proccatur Concilium; Quæ proinde ter aliqua vericent, nihil dicitur, nisi per Sacerdotem remittendam peccata tua.

XII. Alterum impedimentum, quod mutum reddit peccatorem, est timor difficultatum, quæ quædam sese offerunt; ut, quod injudicium Confessario opus pœnale, oportet exequi, aut reprehensionem aliquam sustinere. Hic quoque vanus timor tollendus est medio simillimo, quod paulò antè aliter curando parvi. Primum enim, ubinam sunt illæ tantæ difficultates? Videtur hoc mihi idem esse, ac terri à nebula, & timere Laborem in præcepto. Quæ sit hæc Laborum in præcepto. Opponunt quidam Interpretum hæc verba de Solymanis illis exploratoribus accipientibus, qui ad terram promissam agnoscentem dam missi, populo tam furellis, quæ ultra verum aucta nova retulere; cum dicerent: Terra, quam iuravimus, devorat habitatores suos. Id verò totum non nisi ex ignavia terram illam armatâ manu expugnandi proficiat. Sicut autem de terrâ illâ, alioquin fertillissimâ, falsa penitus narrata sunt, etiam

P. SEGNE
Homo Griseus

etiam falsi sunt terrores, ob apprehen-
 sionem Confessionis difficultates in animo
 exorti: minores enim sunt optione
 vestra. Quod attinet reprehensiones,
 quas à Confessario timetis, studiose
 vobis ipsis imponitis. Inter alia do-
 cumenta, quæ de curâ infirmorum
 dicit Medici, est etiam illud, ne æget
 parocissimum patiens, moveatur, aut
 concutatur, sed ut omni in id incum-
 bentur curâ, ut probe contextus fovea-
 tur et retereatur. Hoc ipsum Docto-
 rum omnes admonent Confessarios, ne
 continentem, antequam peccata sua
 clariârit, unquam reprehendant; mul-
 to minus penitentem timidiorum, &
 reticendum aspectu intrepellant; sed
 potius amicis interrogationibus pudor
 eius subleventur, ut minus habeat,
 quod ipse de se dicendum sit, omni
 meliore modo miserando regendoque
 esse meditentem, tanquam filij prodi-
 ti quidem, sed in se jam nunc rever-
 titur et penitentis. Eiusmodi fuit pri-
 ma Patris illius Evangelici cogitatio,
 quæ ad imitandum proposita: *Cito
 proferte solam primam, & induite il-
 lam.* Hoc ipsum de penitentia ti-
 more jure merito dici debet, quæ cum
 hoc tempore tam facilis imponi solet,
 profecto illam exhortare puerorum
 est, hævam quamlibet innocuam ex-
 timententiam. Nihilominus ad mu-
 tatis hos voluntarios certius convin-
 cendos, demus gravem illis reprehen-
 sionem subeundam, & penitentiam
 à Confessario haud levem imponen-
 dam; an utramque hanc difficulta-
 tem comparabit cum illâ, quam &

modo experimini non confitendo, &
 quam deinceps experiemini? Quan-
 tum ad præsens, Inferni prope per-
 nas à torquente sentietis conscientia:
*Non est pax impiis, dicit Dominus. Non est
 pax peccatori, donec respiciat & 27.*
 confiteatur; & hoc Deus loquitur;
 qui novit omnia, omniumque corda
 intuetur. Plinius refert, esse certas
 quasdam Insulas, quæ semper tre-
 munt: id si verum est, dicam has In-
 sulas Symbolum esse interni status ho-
 minis scelerati: præcipue verò ejus,
 qui peccatum reticuit: fieri nequit,
 ut tam contrariis cogitationum agita-
 tus fluctibus tranquillitatem obtineat.
Quasi mare fervens, quod quiescere non potest.
75. Date mihi puellam turpi lapsu
 fordatis, quæ præ verecundia & pu-
 dore labem detegere non audeat in-
 Confessione. Nunquam misera læ-
 tum diem, ne quidem horam, habebit;
 dies noctesque semper ante oculos
 crimen illud admissum illi obversabitur,
 quod latissimos inter saltus suam
 non cessat diffundere amaritiam; non
 ipsos inavissimos aliàs inter amores re-
 quiescere, nec libertate illâ à matro
 cæteroquin concessâ, vel momento læ-
 tam suam permittit. An forte persuadetis
 vobis tot Sacrilegia ad capiendum
 somnum, molle posse parere pulvi-
 nar? O quantum hallucinamini! Ten-
 tate quidquid libet, donec dens pu-
 tridus eruat, dolor non abscedet:
 priusquam peccata vestra confitendo
 aperiat, importuna illa conscientie
 agitatio non cessabit. Poteritis qui-
 dem amatorem illum, & remorsum ab
 impor-

importunis & fastidiosis huius cogitationibus ad lætiora mentem divertendo non nihil diminuere, sed an id satis

Gassend. esse existimatis? Memini me legere; miserum quendam Pastorem Tarasconensem spinam, quæ casu peccus ipsius

l. 5. n. 1636.

penetrârat, extrahere neglexisse, eamque longum postea ipsi dolorem generâsse. Spina enim in carnem sese insinuans lentum capit jacere radices, germinandoque varios se in ramos dilatate, ut miser ob millenas, quas sensit, puncturas neque dormire, neque manducare, neque movere se jam posset. Ita & vobis eveniet: peccatum enim in Confessione celatum, tanto percrevit, ut ex uno fiant complura. Ideoque sicut rectius fecisset miser ille, si à principio spinam, etiamsi dolorosissimâ evulsione extraxisset, quàm ut expectaret, donec in tubum excresceret, ita & rectius conscientie suæ consulere, timidi huiusmodi peccata, si principio delicti sui spinam eximerent, quàm si expectent, donec in dumetum degeneret. Quare, ut magis etiam infelices huiusmodi vincam, quarto, an cogitent aliquando delicta sua manifestare, aut an sine eorumdem Confessione mori constituerint? Si decreverunt aliquando confiteri, cur non modò? *Si aliquando, quare non modò?* Reticendo illa, multiplicatur Sacrilegia, & quod consequens est, omnia simul manifestandi pudor augetur, idemque iis contingit quod Jonæ, qui dum obedientie difficultatem, impijs Ninivitis prædicare jubentis, subterfugit, navi-

gationis nausea, tempestati & contritione se exposuit; & tamen denique officio, cui se in principio subduxerat, fugi debuit. Quod si autem culpa vestras semper reticere statuitis, quæ insigne inde locrum referretis? Submittit Sanctus Augustinus: *Tactus habet mnaberis, qui poterat liberari Confessio.* Damnabimini, ignisque æterni penis coacti scelera vestra fatebimini, quæ ut in Confessione sponte aperitis, induci nunquam potuistis. Et ecce negotii huius finem, silentium vestrum vos deducet ad Inferos. Hic non datur medium: aut Confessio, aut Damnatio. Pleuricide laborans, si tertii apostematis pus non exeat, actum est de ejus vitâ; tantum antropagus præparetur. *Quando pariter infuso restagnat in pectore, lethale.* *Venera* igitur, qui non in pectore, sed in os cordis hoc peccati ulcus geritis, attendite me auscultate: aut illud exspandendum est, aut moriendum: hic non est effugio locus: aut confiteri, aut æreum perire: an fulmen hoc non sufficiet, o animæ cervis timidiores, ut peccata vestra occulta detegere cogitatis? Etiam Cervæ, ut naturæ indagatores referunt, licet maximum in pariendo difficultatem patiuntur, nihilominus fragore fulminis perterritæ pattus effundunt, quos alias, possibilibus omnibus angustiis, quas ab iis patiuntur, diutius intra viscera retinerent. O horrendum tonitru! Aut confitendum, aut pereundum! Qui ad hoc tonitru non respicit, non tantum de ejus vitâ desperatum est, sed

P. SEGNE
HOMO CRISTIANUS

sed merito, jam mortuus esse dici-

XIII. Quare, Charissimi, permitte mihi, ut omnes rationes hucusque, ne peccatum aliquod studiosè in Confessione reticeatur, adductas, de novo ante oculos vestros proponam. Omnes quasi Synopsis pulcherrimam hanc Spiritus Sancti doctrinam comprehendendo. *Pro animâ tuâ*, inquit ille, *ut confundaris dicere verum*. Si vos non movet injuria, quam gloriæ Dei detestabile hoc infert silentium, saltem grande illud damnnum, quo nunc incomparabili veniæ beneficio privatis animas vestras, æternæque in futurum damnationi subjicit, vos moveat. Durum sit licet seipsum vincere, durum sit licet vomitare, durum sit Sacerdoti se ita miserè deformatum manifestare, ac considerare, hoc in negotio de Animâ vestrâ agi. *Pro animâ tuâ*. Hæc ipsa humiliatio à Medico cœlesti præ salute vestrâ, quasi pars non minima, præscripta est, ex qua & ceteris, saluberrimam Confessionis pharmacum componitur. *Alissimum creaturæ datur à medicamenta*: Quare si unita vobis superest rationis scintilla, quomodo ab eâ abhorretere potestis: *Et vir prudens non abhorrebit ab eâ*. Ad hæc quid denique Sacerdoti, cui peccata vestra manifestatis, quid, inquam, dicetis? Simplices veritatem dicetis. *Dicere verum*. An putatis eum, qui denique pudore malum commisit, eadem ut remeatur, verècundari debere? *O te miserum*, inquit Sanctus Johannes Chrysostomus, *cum effectus peccator, non erubescas; quando ju-*
R. P. Saceris Christi. Instr. Tom. III.

stus efficeris, te primum pudet. Tanto magis, quod hæc ipsa veritas in Confessione prolata, tam pulchra est in conspectu Dei, ut se solâ ad decorem Peccatori restituendum iusticiat. *Confessio & pulchritudo in conspectu ejus*: hoc est, *ubi Confessio, ibi in conspectu Serm. 3. Domini pulchritudo est*. Quæ est san-cto Bernardi interpretatio. Ergo, *prosurv. animâ tuâ ne confundaris dicere verum*. Aliqui commissi peccati veritatem dicunt, sed non dicunt ad utilitatem animæ suæ, *pro animâ suâ*; alii enim familiari suo recensent, Confessarium verò celant, aut si etiam alicui aperiant, ex omnibus Sacerdotibus illum querunt, qui peccatorum eorundem complex fuit, ut hoc medio pudorem evitent, quo ad pedes cujuscunque alterius suffunderentur. Talis verò Confessio, ut mihi videtur, Confessione nequissimi Judæ est similis, qui cum scelus suum Christo, aut saltem Apostolis; paulò antè ab eodem Sacerdotibus ordinatis, confiteri debuisset, coram illis ipsis Sacerdotibus, à quibus ad illud committendum incitatus fuerat, deploravit: *Pec- Matth. cavi tradens sanguinem injustum*. Hinc 7. 4. illi talis Confessio nihil profuit: *Quid ad nos? tu videris, cum scelesti illi parum solliciti essent, ut plagam curarent, quam ipsi suaserant, & proprijs manibus infllexerant*. Absit, Charissimi, ut aliquis ad suaviorem reddendam Medicinam, eandem in toxicum commutandi periculo se exponat. Confessarium querite, qui ad juvandas animas vestras aptus vobis videatur; ideo enim confitemini, ut anima-

bus vestris opem feratis. *Pro animâ tuâ, ne confundaris dicere verum.* Et si verecundiâ timor vos invadat, timore timorem vincite, imò etiam spe expugnate. Timorem vincetis, si recordemini, vos dum peccatum absconditis, novis Sacrilegijs millies illud multiplicaturos, eodem modo, quo granum in terrâ absconditum non supprimitur, sed multiplicatur, brevique post tempore majori cum luxurie erumpit. Idem vestris continget peccatis: postquam aliquantulum reclusa fuerint, tandem multiplicata in lucem prodibunt, quando in die Judicij particularis Deus furibundus in

Nahum. faciem vobis obtrudet: *Revelabo pendenda tua in facie tuâ:* In die Judicij

3. universalis verò, quando non solum vobis, sed cunctis Mundi nationibus monstrabuntur. *Et ostendam gentibus nuditatem tuam, & regni ignominiam tuam.* Spe timorem vincite: *Est Confusio adducens gloriam & gratiam.*

Eccl. 4. Pudor ille, quem amore animæ vestræ sufferetis, erit velut Aurora, quæ diem serenissimum, nunc gratiâ, ad vitæ finem gloriâ plenum vobis adferet. Idem vobis eveniet, quod bombyci, qui postquam inconsultò carcerem sibi texuit, proprio ore tandem illum effringit, gloriosusque evadens mirabili novitate è reptili in volatile commutatur. *Est confusio adducens gratiam & gloriam.* Ante omnia vobis curæ sit, ut verum de peccatis vestris dolorem concipiatis, quod effica-

cissimum erit medium, quamprimum ea sine difficultate confitendi. Parturienti Mulieri, ajunt Medici, si doleat cor, mox parturam esse. *Quia parturiendo prius cor dolet, post partum parturiunt.* O si sincerum de peccatis commissis dolorem conciperetis, certus sum, etiam in publico, sicut Sancta Maria Magdalena, peccata vestra confiteremini, quæ Dominum offensum ubi in publico convivio nunc gemebunda invenit, ne quidem donec à mensâ surgeret, expulsum potuit, tantum erat illius ad Christi pedes prociidendi desiderium! Quæ denique neque timor, neque spes linguam vestram penitus solvere non commoveant, saltem hoc agite: Rogate Confessarium, ut vos interroget, illique dicite: *Mi Pater, velle supra indigeo examine, ita enim facile Confessarius, si non omnino castus est, hunc loquendi modum intelliget, velut cervus salutari suo afflatu è cubo suo venenosos illos extrahet serpentes, qui in ipso corde tanto tempore incubant, minutim de peccatis illis interrogando, quæ liberè non protrahuntur.* Quare, *pro animâ tuâ ne confundaris dicere verum.* Quod pro veritate suâ infinitâ vobis concedit Deus, ut veri poenitentes in hoc Mundo, si altero ad poenitentiam fructum, quæ æterna felicitas, perveniat, tanto cuius suaviores, quanto radia, ex qua pullulavit, fuerit amari.